

Zarządzenie Nr 44/2021
Wójta Gminy Brodnica
z dnia 24 marca 2021 r.

w sprawie zadań do wykonania w zakresie ochrony zdrowia psychicznego dla Gminy Brodnica w roku 2021

Na podstawie art. 30 ust. 1 w związku z art. 7 ust. 1 pkt 5 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz.U. z 2020 r. poz.713 i poz. 1378) w związku z art. 1 ust.1 oraz art. 2 ust. 4 pkt 1 ustawy z dnia 19 sierpnia 1994r. o ochronie zdrowia psychicznego (Dz.U. z 2020 r. poz.685) oraz § 1 Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 8 lutego 2017 r. w sprawie Narodowego Programu Ochrony Zdrowia Psychicznego na lata 2017-2022 (Dz. U. z 2017 r. poz. 458) zarządzam, co następuje:

§ 1. W ramach prowadzenia działań określonych w Narodowym Programie Ochrony Zdrowia Psychicznego na lata 2017-2022 na terenie Gminy Brodnica w roku 2021 przyjmuje się do wykonania zadania określone w załączniku nr 1 do niniejszego zarządzenia.

§ 2. Celem głównym działań jest zapewnienie osobom z zaburzeniami psychicznymi wielostronnej opieki adekwatnej do ich potrzeb.

§ 3. Wykonanie zarządzenia powierza się kierownikowi Referatu Oświaty, Kultury, Sportu i Zdrowia Urzędu Gminy Brodnica.

§ 4. Zarządzenie wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Wójt Gminy Brodnica

Adam Zalewski

24.03.2021 r.
RADCA PRAWNY
Zaneta Pawelec
nr 11-628

Załącznik
do Zarządzenia Nr 44/2021
Wójta Gminy Brodnica
z dnia 24 marca 2021 r.

ZADANIA DO WYKONANIA W ZAKRESIE OCHRONY ZDROWIA PSYCHICZNEGO DLA GMINY BRODNICA W ROKU 2021

I. Wprowadzenie

Światowa Organizacja Zdrowia definiuje zdrowie psychiczne jako dobrostan, w którym jednostka realizuje swoje możliwości, potrafi poradzić sobie z różnorodnymi sytuacjami życiowymi, jest w stanie uczestniczyć w życiu społecznym oraz produktywnie pracować. Zdrowie psychiczne jest fundamentem dobrego samopoczucia i efektywnego funkcjonowania osoby w społeczeństwie. W związku z powyższym należy zauważyć, że zdrowie psychiczne oznacza dużo więcej niż brak zaburzeń psychicznych (źródło: www.przegl Epidemiol.pzh.gov.pl).

Profilaktyka zdrowia psychicznego jest jedną z procedur kształtowania rzeczywistości i świadomości społecznej. Promocja zdrowia jest procesem, który zmierza do zachowania zdrowia.

Narodowy Program Ochrony Zdrowia Psychicznego na lata 2017–2022 określa strategię działań mających na celu:

- 1) zapewnienie osobom z zaburzeniami psychicznymi kompleksowej, wielostronnej i powszechnie dostępnej opieki zdrowotnej oraz innych form opieki i pomocy niezbędnych do życia w środowisku rodzinnym i społecznym;
- 2) kształtowanie wobec osób z zaburzeniami psychicznymi właściwych postaw społecznych, w szczególności zrozumienia, tolerancji, życzliwości, a także przeciwdziałania ich dyskryminacji.

Podmiotami biorącymi udział w realizacji Narodowego Programu Ochrony Zdrowia Psychicznego na lata 2017–2022, zwanego dalej „Programem”, są:

- 1) ministrowie właściwi ze względu na cele Programu, w szczególności ministrowie właściwi do spraw: zdrowia, zabezpieczenia społecznego, rodziny, pracy, oświaty i wychowania, spraw wewnętrznych, sprawiedliwości oraz obrony narodowej;
- 2) Narodowy Fundusz Zdrowia (NFZ);
- 3) samorządy województw, powiatów i gmin.

W Narodowym Programie Ochrony Zdrowia Psychicznego określono cele dla poszczególnych podmiotów biorących udział w realizacji programu.

Statystyki pokazują, iż ponad 450 milionów światowej ludności cierpi z powodu zaburzeń psychicznych. O wiele więcej ma jednak problemy psychiczne. Ponad 27% dorosłych Europejczyków doświadcza przynajmniej jednego z przejawów złego stanu zdrowia psychicznego w ciągu roku. Podobnie sytuacja wygląda na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, gdzie systematycznie rośnie liczba osób leczonych z powodu zaburzeń psychicznych. Przedstawione w diagnozie dane ukazują, że dużą grupę zaburzeń stanowią zaburzenia związane z używaniem substancji (w tym będące następstwami nadużywania alkoholu).

Zaburzenia psychiczne, zaburzenia zachowania, słabe zdrowie psychiczne może wystąpić w każdym wieku. Osoby z zaburzeniami psychicznymi nierzadko są spychane na margines życia społecznego. Choroby psychiczne wciąż są negatywnie odbierane przez

społeczeństwo. U większości osób występuje z tego powodu silny lęk przed dyskryminacją i napiętnowaniem, co prowadzi często do zatajania informacji o stanie zdrowia.

Depresja to jedno z najczęściej opisywanych i rozpoznawanych zaburzeń psychicznych. Zaburzenia depresyjne często zaczynają się już w bardzo młodym wieku, obniżają możliwość prawidłowego funkcjonowania i bardzo często mają charakter nawracający. Depresja jest chorobą ogólnoustrojową, jej występowanie i brak właściwego leczenia powoduje zwiększenie ryzyka występowania chorób somatycznych i na odwrót – choroby somatyczne, zwłaszcza przewlekłe, zwiększają ryzyko wystąpienia depresji. Dlatego też tak istotne jest podejmowanie profilaktycznych działań mających na celu zapobieganie, wczesne wykrywanie i leczenie depresji. Jednym z najistotniejszych problemów związanych z występowaniem zaburzeń depresyjnych jest fakt, iż zaburzenia te stanowią czynnik wysokiego ryzyka popełnienia samobójstw. Najczęstszym sposobem dokonania zamachu samobójczego było powieszenie się, rzucenie się z wysokości oraz inne samookaleczenia, a najrzadziej dokonywano zamachu przez zażycie trucizny. Najczęstsze ustalone przyczyny zamachów samobójczych to nieporozumienia rodzinne, choroba psychiczna oraz przewlekła choroba (źródło: DIAGNOZA SYTUACJI I ZAGROZEŃ DLA ZDROWIA PSYCHICZNEGO, W TYM ZRÓŻNICOWAŃ REGIONALNYCH – przedstawiona w Narodowym Programie Ochrony Zdrowia Psychicznego na lata 2017–2022).

Jak wynika z danych dotyczących telefonu alarmowego 112 oraz analiz prowadzonych w 2020 r. przez Centrum Powiadamiania Ratunkowego w Bydgoszczy, z rozmów telefonicznych wynikają następujące ilości zgłoszeń klasyfikowanych jako zgłoszenia osób będących w kryzysie:

1. interwencje domowe – odnotowano 33.606 zdarzeń – w tym konflikty domowe, przemoc domowa, inne;
2. prób samobójczych – odnotowano 3.020 zdarzeń;
3. inne dot. osób w kryzysie m.in. przestępstw seksualnych: 237 zdarzeń, stalking, nękanie: 1.077, zaburzenia psychiczne: 5.115.

Powyższe liczby stanowią ilość zdarzeń zakwalifikowanych przez operatorów alarmowych 112, nie są zaś liczbami zgłoszeń kierowanych na nr alarmowy.

(źródło: pismo Wojewody Kujawsko-Pomorskiego WSP.V.9450.3.2021 z 3 lutego 2021r. do Prezydentów, Starostów, Burmistrzów i Wójtów województwa kujawsko-pomorskiego w sprawie zaleceń, procedur postępowania interwencyjnego w sytuacjach kryzysowych związanych z przemocą w rodzinie dla osób realizujących te zadania).

Zadania w zakresie ochrony zdrowia psychicznego dla Gminy Brodnica w roku 2021 opracowano na podstawie dokonanej diagnozy społecznej (dane uzyskano od GOPS w Brodnicy, KPP w Brodnicy, Szkół Gminy Brodnica, GKRPA, Zespołu Interdyscyplinarnego, danych, którymi dysponuje Referat Organizacyjno-Administracyjny i Spraw Społecznych UG Brodnica). Głównym założeniem działań przyjętych do realizacji jest umożliwienie jego adresatom zwiększenia kontroli nad zdrowiem psychicznym oraz jego polepszenie i podniesienie jakości życia. Odbywać się to będzie poprzez podnoszenie poziomu wiedzy na temat zdrowia psychicznego, kształtowanie korzystnego zachowania i stylów życia, rozwijanie umiejętności radzenia sobie w sytuacjach zagrażających zdrowiu psychicznemu i postaw zapobiegających ich powstawaniu, przeciwdziałanie nietolerancji, dyskryminacji i wykluczeniu osób cierpiących na zaburzenia psychiczne oraz zapewnienie dostępu do poradnictwa i pomocy w stanach kryzysu psychicznego.

Ochrona zdrowia może być realizowana przez różne podmioty i w różnych miejscach, począwszy od zakładów opieki zdrowotnej, poprzez szkoły, zakłady pracy, organizacje pozarządowe i społeczność lokalną. Działania na rzecz ochrony zdrowia mają więc tym większe szanse powodzenia im więcej jednostek, grup społecznych w nim uczestniczy. Przyjmuje się, że współpraca w każdej dziedzinie wymaga inicjatyw, zrozumienia i

wzajemnego zainteresowania. Dlatego też w działaniach na rzecz zdrowia psychicznego liczy się każdy mieszkaniec indywidualnie oraz grupowo, rodziny i cała społeczność lokalna. Stan zdrowia psychicznego społeczeństwa zależy w dużej mierze od tego, jaki prowadzą styl życia oraz co robią, aby swoje zdrowie zachować i chronić.

Zachowania prozdrowotne kształtują się pod wpływem m.in. wzorów rodzinnych, tradycji, mody, przyzwyczajenia, itp. Stąd działania zostały tak sformułowane, by położyć nacisk na działania zapobiegawcze, dotyczące w szczególności profilaktyki, przeciwdziałające zachowaniu szkodliwemu dla zdrowia. Promowanie zdrowego stylu życia w odniesieniu do dzieci i młodzieży, szczególnie w środowisku nauczania i wychowania należy uznać za zadanie pierwszoplanowe. Jest to bowiem obowiązek dorosłych, gdyż zdrowie dzieci i młodzieży to pewien zasób i potencjał dla przyszłych pokoleń dorosłych, dla całych rodzin i następnych pokoleń. Należy również uznać, iż bardzo istotne jest wychowanie zdrowotne, skierowane nie tylko na dzieci i młodzież, ale i ich bezpośrednich opiekunów.

II . Diagnoza

Gminę Brodnica zamieszkiwało - według stanu na dzień 31 grudnia:

- w 2020 r.: 8.729 mieszkańców (w tym na pobyt stały: 8.590 i pobyt czasowy: 139),
- w 2019 r.: 8.650 mieszkańców (w tym na pobyt stały: 8.504 i pobyt czasowy: 146).

Na terenie Gminy Brodnica specjalistyczne usługi opiekuńcze oraz poradnictwo w zakresie możliwości dostępu do świadczeń zdrowotnych, leczenia odwykowego oraz korzystania z różnego rodzaju wsparcia świadczy Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej (GOPS), Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych (GKRPA) oraz Gminny Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie, które ściśle współpracują m.in. z Działem Poradnictwa Rodzinnego MOPS w Brodnicy, Policją czy Sądem.

Z informacji uzyskanych z Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Brodnicy wynika iż z pomocy społecznej w różnej formie w ostatnich dwóch latach skorzystało: w 2020 r. 232 rodziny, w 2019 r. 278 rodzin. W roku 2020 pod stałą opieką GOPS były 32 osoby z zaburzeniami psychicznymi, zaś w roku 2019 pomocą i wsparciem objęto 31 osób z zaburzeniami psychicznymi. Główne formy pomocy to: specjalistyczne usługi opiekuńcze, zasiłki stałe, celowe i celowe specjalne, opłaty za pobyt osób w Domu Pomocy Społecznej, poradnictwo i praca socjalna. Działający Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej udziela pomocy w miarę swoich możliwości w różnej formie dla wszystkich mieszkańców, w tym także mającym problemy ze zdrowiem psychicznym. Z obserwacji wynika iż duża ilość osób mających problemy psychicznie nie korzysta z pomocy społecznej. Tak więc nie jest znana dokładniejsza liczba osób chorych psychicznie na terenie gminy. Szczegółowe dane dotyczące liczby osób, którym udzielono pomocy przez GOPS w Brodnicy oraz rodzaju przyznanej pomocy pokazano w tabelach 1 i 2.

Na terenie Gminy Brodnica działają 3 szkoły podstawowe i 1 filialna, które w ramach szeroko pojętej edukacji i promocji współpracują z Poradnią Psychologiczno-Pedagogiczną oraz Działem Poradnictwa Rodzinnego MOPS w Brodnicy. Działania w placówkach oświatowych prowadzone są przez pedagoga szkolnego, od września 2020r. psychologa oraz przez nauczycieli. Podejmowane działania obejmują m.in. kształtowanie zachowań i stylu życia korzystnego dla zdrowia. Upowszechnia się wiedzę z zakresu walki ze stresem i zagrożeniami. Uczniowie biorą udział w różnych programach profilaktycznych z zakresu przeciwdziałania alkoholizmowi i narkomanii.

4

Na terenie naszej gminy nie funkcjonuje żaden ośrodek zdrowia.

Przeprowadzono diagnozę środowiska lokalnego. Celem diagnozy było określenie liczby osób korzystających ze świadczeń pomocy społecznej ze względu na zaburzenia psychiczne oraz określenie form opieki stosowanych w Gminie Brodnica.

Dane statystyczne zgromadzono dla lat 2016-2020.

Tabela 1. Liczba osób z niepełnosprawnością intelektualną, zaburzeniami psychicznymi, uzależnionych od alkoholu, będących pod opieką Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Brodnicy (GOPS), w latach: 2016 - 2020

Rodzaj pomocy/rok	2016	2017	2018	2019	2020
Liczba rodzin/mieszkańców Gminy- ogółem objętych opieką GOPS	314	306	294	278	232
Liczba osób/mieszkańców Gminy niepełnosprawnych intelektualnie objętych opieką GOPS	7	3	5	5	6
Liczba osób/mieszkańców Gminy- z zaburzeniami psychicznymi objętych opieką GOPS	29	30	28	31	32
Liczba osób/mieszkańców Gminy uzależnionych od alkoholu objętych opieką GOPS	33	33	32	22	20

Źródło: Opracowanie w oparciu o dane Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Brodnicy

Wnioski dotyczące Tabeli 1:

1. Spadła ogólna liczba rodzin korzystających ze środków przyznawanych w ramach pomocy społecznej.
2. Liczba beneficjentów niepełnosprawnych intelektualnie utrzymuje się na porównywalnym poziomie.
3. Wzrosła liczba mieszkańców z zaburzeniami psychicznymi - objętych opieką GOPS.
4. Spadła liczba osób uzależnionych od alkoholu - objętych opieką GOPS.

Tabela 2. Rodzaje pomocy zaoferowanej przez Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w latach: 2016 - 2020

Rodzaj pomocy/rok	2016			2017			2018			2019			2020		
	NI	P	ZZA	NI	P	ZZA	NI	P	ZZA	NI	P	ZZA	NI	P	ZZA
Praca socjalna	7	29	33	3	30	33	5	28	32	5	31	22	6	32	20
Zasilek stały	1	7	0	1	7	0	1	6	0	0	7	0	0	5	0
Zasilek okresowy	2	4	21	0	4	22	0	2	20	2	2	17	3	1	19
Zasilek celowy	3	13	27	3	14	26	3	12	28	5	14	25	6	12	23
Dożywiania	2	12	23	1	8	24	2	11	23	3	13	21	4	13	24
Usługi opiekuńcze	1	1	0	1	1	0	1	1	0	2	1	0	1	2	0
Asystent rodziny	3	1	5	5	3	4	7	3	4	7	2	1	9	6	3
Specjalistyczne usługi opiekuńcze	0	5	0	0	9	0	0	12	0	0	17	0	0	14	0
Skierowanie do WTZ	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Skierowanie do DPS	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0
Skierowanie do ŚDS	0	2	0	0	2	0	0	2	0	0	2	0	0	0	0
RAZEM:	19	74	109	14	78	109	19	77	107	23	89	86	30	85	89

Źródło: Opracowanie w oparciu o dane Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Brodnicy

Legenda: NI- niepełnosprawni intelektualnie, P- osoby z zaburzeniami psychicznymi, ZZA- osoby uzależnione od alkoholu

Wnioski dot. Tabeli 2:

1. Na podobnym poziomie utrzymuje się liczba osób niepełnosprawnych intelektualnie oraz z zaburzeniami psychicznymi - objętych pracą socjalną, natomiast w ostatnich dwóch latach odnotowuje się spadek liczby osób uzależnionych od alkoholu, z którymi prowadzona była praca socjalna.
2. W latach 2016-2020 na podobnym poziomie utrzymywała się liczba osób niepełnosprawnych intelektualnie, z zaburzeniami psychicznymi oraz uzależnionych od alkoholu (z niewielką zmienną w poszczególnych latach), którym przyznano zasilek stały, okresowy, celowy, dożywianie, usługi opiekuńcze.
3. Na przełomie ostatnich pięciu lat widać tendencję wzrostową jeżeli chodzi o pracę asystenta rodziny.
4. Od 2016 r. wzrosła liczba osób, na rzecz których świadczone są specjalistyczne usługi opiekuńcze, przy czym od 2018 r. z niewielką tendencją zmienną: zwykłą w 2019 r. i malejącą w 2020 r.
5. Na przestrzeni ostatnich 5 lat: niewielka ilość skierowań do ŚDS oraz 1 skierowanie do DPS.
6. Na zbliżonym poziomie utrzymywała się liczba osób, wobec których pracownicy GOPS w Brodnicy świadczyli pracę socjalną.

W dalszej kolejności podjęto próbę diagnozy specjalistycznych form przyznanej pomocy.

Tabela 3 - Rodzaje pomocy w latach: 2016 - 2020

Rodzaj pomocy/rok	2016	2017	2018	2019	2020
	Liczba przyznanych świadczeń				
Zasiłek pielęgnacyjny	175	164	192	183	178
Świadczenie pielęgnacyjne	24	26	31	43	61
Zasiłek rodzinny z dodatkami (w tym z tyt. kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego)	301 (81)	330 (96)	288 (101)	245 (86)	197 (89)
Specjalny zasiłek opiekuńczy	26	22	24	2	2
Zasiłek dla opiekuna	20	18	26	2	1
RAZEM:	546	560	561	475	439

Źródło: Opracowanie w oparciu o dane Referatu Organizacyjno-Administracyjnego i Spraw Społecznych UG Brodnica

Wnioski dotyczące Tabeli 3:

1. W ciągu ostatnich 5 lat spadła liczba przyznanych zasiłków, za wyjątkiem lat 2018-2019, w których to wzrosła liczba zasiłków pielęgnacyjnych.
2. Jedyna utrzymująca się tendencja wzrostowa jest w przyznanych świadczeniach pielęgnacyjnych.
3. W ostatnich 2 latach drastycznie spadła liczba specjalistycznych zasiłków opiekuńczych oraz zasiłków dla opiekuna (osoby przeszły na świadczenie pielęgnacyjne - z korzyścią dla nich).

Wnioski ogólne:

1. W okresie minionych ostatnich pięciu lat mieszkańcy gminy, w tym osoby niepełnosprawne intelektualnie, osoby z zaburzeniami psychicznymi oraz osoby uzależnione od alkoholu korzystały najczęściej z różnego rodzaju zasiłków oraz dożywiania.
2. Na rzecz osób korzystających z pomocy GOPS świadczona była praca socjalna.
3. Mieszkańcy najczęściej korzystają z zasiłku i świadczenia pielęgnacyjnego oraz zasiłków rodzinnych z dodatkami.

Niżej przedstawiono dane KPP w Brodnicy dotyczące prób samobójczych i popełnionych samobójstw na terenie Gminy Brodnica i Powiatu.

Tabela 4. Liczba prób samobójczych i samobójstw w latach: 2016 - 2020

Rodzaj pomocy/rok	2016	2017	2018	2019	2020
Liczba osób/mieszkańców Gminy Brodnica, które podjęły próbę samobójczą	0	1	1	0	1
Liczba osób/mieszkańców Gminy Brodnica, które popełniły samobójstwo	1	1	1	1	1
RAZEM:	1	2	2	1	2

28

Liczba osób/mieszkańców Z terenu Powiatu Brodnickiego, które podjęły próbę samobójczą	8	8	6	11	8
Liczba osób/mieszkańców Z terenu Powiatu Brodnickiego, które popełniły samobójstwo	12	12	7	10	17
RAZEM:	20	20	13	21	25

Źródło: Dane Komendy Powiatowej Policji w Brodnicy

z Tabeli 4:

1. w Gminie Brodnica:
 - liczba osób, które podjęły próbę samobójczą jest mniejsza lub równa liczbie popełnionych samobójstw,
2. w Powiecie Brodnickim:
 - na podobnym poziomie jest liczba osób, które podjęły próbę samobójczą (za wyjątkiem 2019 r., gdzie nastąpił wzrost prób samobójczych),
 - na przełomie lat 2016-2019 liczba osób, które popełniły samobójstwo miała tendencję utrzymującą się na podobnym poziomie (za wyjątkiem roku 2018, gdzie zauważalny jest spadek samobójstw),
 - w ostatnim 2020 roku znacząco wzrosła liczba osób, które popełniły samobójstwo.

Informacja Gminnego Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie:

Rok 2019:

liczba przeprowadzonych procedur „Niebieska Karta” – 42

- w 24 przypadkach była to przemoc domowa męża/partnera wobec żony/partnerki,
- w 2 przypadkach była to przemoc domowa męża wobec żony i córki,
- w 1 przypadku przemoc domowa męża wobec żony i syna (dziecka nieletniego),
- w 1 przypadku przemoc domowa żony wobec męża,
- w 1 przypadku pomoc domowa synów wobec ojca,
- w 1 przypadku przemoc domowa zięcia wobec teścia,
- w 3 przypadkach przemoc domowa brata wobec siostry,
- w 1 przypadku przemoc domowa syna wobec matki,
- w 1 przypadku przemoc domowa brata wobec brata,
- w 2 przypadkach przemoc domowa ojca wobec córki,
- w 1 przypadku przemoc domowa córki wobec matki,
- w 1 przypadku przemoc domowa syna wobec ojca,
- w 1 przypadku przemoc domowa ojca wobec syna (dziecka nieletniego),
- w 1 przypadku przemoc domowa matki wobec córki (dziecka nieletniego),
- w 1 przypadku przemoc domowa matki wobec syna (dziecka nieletniego).

Na koniec roku 2019 roku sprawy zostały załatwione w następujący sposób:

- 30 spraw zakończonych z uwagi na ustanie przemocy w rodzinie i uzasadnione przypuszczenie o zaprzestaniu dalszego stosowania przemocy w rodzinie oraz po zrealizowaniu indywidualnego planu pomocy lub z uwagi na brak zasadności podejmowania działań;
- 12 spraw w toku.

Rok 2020:

liczba przeprowadzonych procedur „Niebieska Karta” – 42

(w tym 14 procedur wszczętych w roku 2019 i 28 procedur wszczętych w roku 2020)

- w 22 przypadkach była to przemoc domowa męża/partnera wobec żony/partnerki,
- w 1 przypadku była to przemoc domowa męża wobec żony i syna (dziecka nieletniego),
- w 1 przypadku była to przemoc domowa partnera wobec partnerki i pasierba,
- w 1 przypadku była to przemoc domowa córki wobec matki,
- w 3 przypadkach była to przemoc domowa syna wobec matki,
- w 4 przypadkach była to przemoc domowa syna wobec ojca,
- w 2 przypadkach była to przemoc domowa ojca wobec córki,
- w 1 przypadku była to przemoc domowa matki wobec córki (dziecka nieletniego),
- w 1 przypadku była to przemoc domowa matki wobec syna (dziecka nieletniego),
- w 2 przypadkach była to przemoc domowa ojca wobec syna (dziecka nieletniego),
- w 1 przypadku była to przemoc domowa szwagra wobec szwagierki,
- w 1 przypadku pomoc domowa wuja wobec bratanka,
- w 1 przypadku pomoc domowa brata wobec brata,
- w 1 przypadku pomoc domowa syna wobec matki i ojczyma.

Na koniec września 2020 roku sprawy zostały załatwione w następujący sposób:

- 19 spraw zakończono z uwagi na ustanie przemocy w rodzinie i uzasadnione przypuszczenie o zaprzestaniu dalszego stosowania przemocy w rodzinie oraz po zrealizowaniu indywidualnego planu pomocy;
- 8 procedur zakończono z uwagi na rozstrzygnięcie o braku zasadności podejmowania działań;
- 15 spraw w toku.

W roku 2020/2021 r. zadania w zakresie profilaktyki i zdrowia psychicznego - na terenie Gminy Miasta Brodnicy wykonują:

1. Zespół Opieki Zdrowotnej Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej w Brodnicy im. R. Czerwiakowskiego (ul. Wiejska 9)
w tym:
 - Poradnia Zdrowia Psychicznego (ul. Wyspiańskiego 6),
 - Poradnia Psychologiczna (ul. Wyspiańskiego 6), która jest poradnią dla osób dorosłych;
2. Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie (ul. A. Mickiewicza 1), które realizuje zadania Powiatu;
3. Powiatowy Zespół ds. Orzekania o Niepełnosprawności (ul. A. Mickiewicza 1);
4. Zakład Aktywizacji Zawodowej w Brodnicy (ul. Kamionka 24) – jeden z 5 w woj. Kujawsko-pomorskim, którego przedmiotem działalności jest m.in. zatrudnianie osób niepełnosprawnych, przygotowanie ich do pracy na otwartym rynku pracy chronionej;
5. Poradnia Psychologiczno – Pedagogiczna im. Marii Grzegorzewskiej (ul. Kochanowskiego 2), która swoją opieką obejmuje dzieci i młodzież, ich rodziców, nauczycieli oraz szkoły jako instytucje szkolno-wychowawcze;
6. Dział Poradnictwa Rodzinnego (ul. Jakuba 22) Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Brodnicy (ul. Ustronie 2B), który prowadzi różnorodne formy pomocy i wsparcia, w tym m.in. terapię indywidualną i grupową, konsultacje specjalistów, działalność profilaktyczną i edukacyjną, organizowanie kampanii profilaktycznych, prowadzenie punktu konsultacyjnego dla osób uzależnionych i ofiar przemocy w rodzinie, pomoc prawna;

7. Środowiskowy Dom Samopomocy przy Brodnickim Centrum Caritas im. Biskupa Jana Chrapka (ul. Gajdy 3), który jest ośrodkiem wsparcia dla osób niepełnosprawnych umysłowo w stopniu umiarkowanym i znacznym oraz z zaburzeniami psychicznymi;
8. Warsztaty Terapii Zajęciowej Towarzystwo Rodziców Dzieci Specjalnej Troski (ul. Wyspiańskiego 13), w których znajdują się m.in. osoby upośledzone umysłowo oraz chore psychicznie, dla których prowadzi się rehabilitację społeczną i zawodową;
9. Niepubliczna Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna Novamed (ul. Cicha 12);
10. Danuta Tyburska Prywatny Gabinet Psychologiczny (ul. Wczasowa 74);
11. Specjalistyczny Gabinet Lekarski Wiesława Krajewska-Obertaniec (ul. Piwna 5);
12. Marek Pysklo Psychiatra Konsultacje Prywatne (ul. Piwna 5);
13. Edyta Jakubowska-Rzeńska Ośrodek Terapii i Rozwoju Osobistego (ul. Wyspiańskiego 4 lok. A);
14. Tamara Sirokos-Bade Gabinet Psychoterapii i Psychologii (ul. Ogrodowa 12/m18);
15. Pięta Waldemar Gabinet Psychologiczny (ul. Mikołaja Kopernika 2);
16. Gabinet Psychiatryczny Piotr Melnychok lekarz med. specj. psychiatra (ul. Mikołaja Kopernika 8);
17. Gabinet Psychologiczny Iwona Sikora (ul. Poprzeczna 5A).

Na terenie województwa kujawsko-pomorskiego pomocy w powyższym zakresie udzielają:

1. w Lipnie

Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej „Szpital Lipno” (ul. Nieszawska 6)

w tym:

- 1) Poradnia Psychologiczna (ul. Nieszawska 6),
- 2) Poradnia Zdrowia Psychicznego (ul. Nieszawska 6),
- 3) Szpital im. Jacka Tokarczyka w Lipnie (ul. Nieszawska 6):

oddziały:

- Oddział Psychiatryczny I,
- Oddział Psychiatryczny II,
- Oddział Psychiatryczny III,

(zaburzenia osobowości, nastroju, schizofrenia, zaburzenia schizotypowe i urojeniowe, upośledzenie umysłowe);

2. w Grudziądzu:

Regionalny Szpital Specjalistyczny im. dr Wł. Biegańskiego w Grudziądzu (ul. Rydygiera 15/17),

w tym:

- 1) Poradnia Psychologiczna (dla dorosłych),
- 2) Poradnia Psychologiczna dla Dzieci i Młodzieży,

oddziały:

- Oddział Psychiatryczny I i II
- Oddział Psychiatrii Dzieci i Młodzieży, który świadczy usługi w zakresie całodobowej hospitalizacji dzieci i młodzieży i zajmuje się diagnostyką i terapią chorób;

3. w Świeciu:

Wojewódzki Szpital dla Nerwowo i Psychicznie Chorych im. dra Józefa Bednarza w Świeciu (ul. Sądowa 18), który jest najstarszym szpitalem psychiatrycznym w Polsce;

4. we Włocławku:

- 1) Centrum Ambulatoryjnej Opieki Psychologicznej:
 - Oddział dzienny psychiatryczny (ul. Wyszyńskiego 27),

2) Centrum Medyczne Multimed Tadeusz Jucyk:

- Oddział dzienny psychiatrii (ul. Piekarska 5)

(dla osób, u których nasilenie trudności w życiu lub objawów choroby, powoduje pogorszenie codziennego funkcjonowania w środowisku rodzinnym i społecznym);

5. w Toruniu:

1) Szpital Psychiatryczny Wojewódzki Ośrodek Lecznictwa Psychiatrycznego im. Prof. Janiny Hurynowicz w Toruniu (ul. Marii Skłodowskiej-Curie 27/29 i ul. A. Mickiewicza 24/26), którego celem jest zapewnienie nowoczesnej opieki psychiatrycznej dla wszystkich grup wiekowych;

2) Wojewódzki Szpital Zespolony im. L. Rydygiera w Toruniu (ul. Św. Józefa 53-59),

w tym:

- Poradnia Zdrowia Psychicznego

- Poradnia Zdrowia Psychicznego dla Dzieci i Młodzieży;

6. w Bydgoszczy:

Klinika Psychiatrii - Szpital Uniwersytecki Nr 1 im. dr. Antoniego Jurasza w Bydgoszczy (ul. Marii Skłodowskiej-Curie 9),

w tym:

- Poradnia Zdrowia Psychicznego Dla Dzieci i Młodzieży,

- Oddział Dzienny Rehabilitacji Psychologicznej dla Dzieci i Młodzieży

(leczenie w szerokim zakresie zaburzeń i chorób psychicznych, porady interwencyjne w sytuacjach kryzysowych, diagnostyka i leczenie w trybie ambulatoryjnym, a także w ramach leczenia środowiskowego. Ponadto lekarze Kliniki Psychiatrii wykonują konsultacje specjalistyczne na rzecz szpitala).

Zadania w zakresie ochrony zdrowia psychicznego w Gminie Brodnica są realizowane już od 2011 r., w latach 2011 – 2020 – w formie Programu. Pierwszy Program obejmował lata 2011- 2015 i przyjęty został przez Radę Gminy Brodnica Uchwałą nr XII/76/11 z dnia 28 grudnia 2011r. Drugi Program przyjęty został Uchwałą nr XXIII/137/16 Rady Gminy Brodnica z dnia 30 grudnia 2016 r. w sprawie Programu Ochrony Zdrowia Psychicznego dla Gminy Brodnica na lata 2016-2020.

Sposób wykonania przedmiotowych uchwał oraz szczegółowe zadania do wykonania na poszczególne lata określone zostały w stosownych Zarządzeniach Wójta Gminy Brodnica. Od 2013r. stosowne informacje o zrealizowanych działaniach przekazywane są Radzie Gminy Brodnica. Zgodnie z zapisami obu ww. uchwał informacje z realizacji wykonywanych w gminie zadań za dany rok przekazywane były i są do Ministerstwa Zdrowia lub wskazanego przez ministra podmiotu. Co prawda zakres przekazywanych danych na przestrzeni ostatnich lat zmieniał się kilkakrotnie. W sprawozdaniach przekazywane są zarówno zadania dotyczące wyłącznie zdrowia ale także działania pośrednio związane ze zdrowiem, a oddziałujące na stan zdrowia mieszkańców jak np. z zakresu sportu czy kultury.

W okresie ostatnich pięciu lat (2016-2020) zorganizowano i przeprowadzono szereg działań w zakresie ochrony zdrowia psychicznego:

1) Zakupiono fachową literaturę – książki oraz płyty CD, ulotki: Stop Przemocy i Agresji, Skutki przemocy i agresji u ofiary oraz Co powoduje agresję i przemoc?, „Poradnik Masz Moc! – Poradnik Zmieniania Świata” itp., które przekazano do bibliotek szkolnych szkół Gminy Brodnica – celem wykorzystania przez nauczycieli do prowadzenia zajęć w zakresie zdrowia.

2) Przeprowadzono z zakresu ochrony zdrowia psychicznego warsztaty szkoleniowe dla uczniów szkół gminy Brodnica.

3) Zorganizowano i przeprowadzono programy profilaktyczne („Wspierajmy się! Patriotyzm na trzeźwo” czy np. „Zdrowie psychiczne jest tak samo ważne jak zdrowie fizyczne”),

4) Uczniowie Szkół Gminy Brodnica zdobywali wiedzę w zakresie: zapobiegania uzależnieniom od alkoholu, narkotyków, komputera, zapobiegania przemocy, propagowania zdrowego stylu życia. Stworzono im warunki do pobierania nauki zgodnie z ich indywidualnymi potrzebami m.in. poprzez: nauczanie indywidualne, zajęcia: socjoterapeutyczne, korekcyjno-kompensacyjne, dydaktyczno-wyrównawcze, rewalidacyjne. Organizowano czas wolny dla uczniów poprzez ofertę zajęć pozalekcyjnych. Uczniowie mieli zapewnioną pomoc i opiekę ze strony koordynatora pomocy psychologiczno-pedagogicznej i pielęgniarki szkolnej, a od września 2020 r., po raz pierwszy w szkołach Gminy Brodnica, także psychologa. Współpracowano z rodzicami dzieci z zaburzeniami zachowania oraz motywowano do badania dzieci w Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej (sprawy dot. m.in. problemów z nawiązaniem kontaktów interpersonalnych, sytuacji stresowych - fobii szkolnej).

5) Pracownicy Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Brodnicy udzielali m.in. poradnictwa, objęli szereg rodzin i osób w rodzinach pracą socjalną, przyznawano zasiłki stałe, okresowe i celowe, świadczone specjalistyczne usługi opiekuńcze oraz usługi opiekuńcze zwykłe. W tabelach nr 1 i 2 przedstawiono szczegółowe dane w tym zakresie.

6) Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych - Komisja ściśle współpracowała z Działem Poradnictwa Rodzinnego Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Brodnicy, Poradnią Psychologiczno-Pedagogiczną w Brodnicy, Sądem, Komendą Powiatową Policji, kuratorami sądowymi, Gminnym Ośrodkiem Pomocy Społecznej i innymi instytucjami zajmującymi się problematyką choroby alkoholowej i przemocy. Komisja pracowała na posiedzeniach, podczas których rozpatrywano sprawy dot. wniosków z prośbą o zastosowanie leczenia odwykowego. Tematyka dotyczyła głównie rozmów z osobami uzależnionymi – motywujących do podjęcia leczenia (szczegółowe dane dot. pracy Komisji przedstawiano Radzie Gminy Brodnica w dwóch dokumentach: Informacjach z realizacji Programu Ochrony Zdrowia Psychicznego dla Gminy Brodnica jak i w diagnozie przy corocznych projektach uchwał dot. przyjęcia Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Programu Przeciwdziałania Narkomanii w Gminie Brodnica).

III. Realizatorzy zadań w zakresie ochrony zdrowia psychicznego w Gminie Brodnica

W roku 2021 na terenie Gminy Brodnica, zgodnie z Rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 8 lutego 2017 r. w sprawie Narodowego Programu Ochrony Zdrowia Psychicznego na lata 2017-2022 (Dz.U. z 2017 r., poz. 458), celem zapewnienia osobom z zaburzeniami psychicznymi wielostronnej opieki adekwatnej do ich potrzeb, będą realizowane zadania, których realizatorami będą:

- Gmina Brodnica – poprzez Referat Oświaty, Kultury, Sportu i Zdrowia Urzędu Gminy Brodnica (OKSZ),
- Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Brodnicy,
- Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych,
- Gminny Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie,
- Szkoły, których organem prowadzącym jest Gmina Brodnica,
- Gminna Biblioteka Publiczna w Szczuce.

IV. Partner

- Gmina Miasta Brodnica – wyznaczona jednostka realizująca zadania z zakresu przeciwdziałania alkoholizmowi i narkomanii.

Poniżej w tabeli przedstawiono szczegółowo zadania do wykonania przez poszczególnych realizatorów.

Tabela 5. Cele, zadania, podmioty odpowiedzialne za realizację zadań oraz terminy ich realizacji

Cele i zadania	Podmioty odpowiedzialne za realizację zadań	Termin realizacji
<p>Cel główny: Zapewnienie osobom z zaburzeniami psychicznymi wielostronnej opieki adekwatnej do ich potrzeb.</p>		
<p>Cel szczegółowy: Udzielanie wsparcia psychologiczno-pedagogicznego uczniom, rodzicom i nauczycielom poprzez:</p> <ul style="list-style-type: none"> - wspieranie rozwoju dzieci i młodzieży przez poradnie psychologiczno-pedagogiczne przez udzielanie dzieciom i młodzieży oraz rodzicom pomocy psychologiczno-pedagogicznej; - udzielanie pomocy psychologiczno-pedagogicznej dzieciom i młodzieży w przedszkolach, szkołach i placówkach. 		
<p><u>Zadanie 1.</u> Organizowanie prelekcji, pogadanek, szkoleń, spotkań itp. z udziałem specjalisty z zakresu zdrowia psychicznego w różnorodnych formach przekazu bezpośredniego na żywo np. <i>szkolenia on-line</i> (webinaria), zdalne zajęcia internetowe, e-learning - nauka na odległość. Zakup fachowej literatury, filmów edukacyjnych itp. dot. zdrowia psychicznego.</p>	<p>Referat Oświaty, Kultury, Sportu i Zdrowia UG Brodnica Szkoły</p> <p>Referat Oświaty, Kultury, Sportu i Zdrowia UG Brodnica Gminna Biblioteka Publiczna w Szczuce</p>	<p>2021</p> <p>2021</p>
<p><u>Zadanie 2.</u> Podniesienie świadomości środowiska lokalnego na temat promocji zdrowia psychicznego. Kształtowanie zachowań i stylów życia korzystnych dla zdrowia psychicznego. Rozwijanie różnorodnych umiejętności radzenia sobie w sytuacjach trudnych, zagrażających zdrowiu.</p>	<p>Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych Szkoły Gminna Biblioteka Publiczna w Szczuce Zespół Interdyscyplinarny</p>	<p>2021</p>
<p><u>Zadanie 3.</u> Kierowanie na badania dzieci oraz młodzieży, u których występują zaburzenia zachowania oraz istnieje zagrożenie wystąpienia zaburzeń psychicznych do specjalistycznych poradni w tym zakresie.</p>	<p>Szkoły</p>	<p>2021</p>
<p><u>Zadanie 4.</u> Porady i konsultacje dla osób zagrożonych zaburzeniami psychicznymi.</p>	<p>Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych Szkoły Zespół Interdyscyplinarny</p>	<p>2021</p>
<p><u>Zadanie 5.</u> Zapewnienie wsparcia i leczenia umożliwiającego ludziom chorym psychicznie pełne uczestnictwo we wszystkich aspektach życia społeczności.</p>	<p>Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej</p>	<p>2021</p>
<p><u>Zadanie 6.</u> Organizowanie terapii zajęciowej, warsztatów, lekcji itp. które mają na celu ogólne usprawnienie, rozwijanie umiejętności obejmujących czynności życia codziennego, poprawę kondycji psychicznej i fizycznej.</p>	<p>Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej Szkoły</p>	<p>2021</p>
<p><u>Zadanie 7.</u> Współpraca ze służbami opieki psychiatrycznej na terenie powiatu oraz z lekarzem rodzinnym.</p>	<p>Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej</p>	<p>2021</p>

<u>Zadanie 8.</u> Organizowanie usług opiekuńczych i specjalistycznych usług opiekuńczych, poradnictwa i pracy socjalnej.	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej	2021
<u>Zadanie 9.</u> Koordynowanie, gromadzenie i monitorowanie wykonania zadań w zakresie ochrony zdrowia psychicznego na terenie Gminy Brodnica oraz przekazywanie stosownych sprawozdań do wskazanych prawem podmiotów.	Referat Oświaty, Kultury, Sportu i Zdrowia Urzędu Gminy Brodnica	2021

V. Źródła finansowania

Środki własne Gminy Brodnica przeznaczone na zdrowie, oraz środki realizatora zadań - GOPS (w tym: środki własne, środki z budżetu państwa, środki pozabudżetowe, w tym m.in. środki pozyskane w ramach różnych programów).

VI. Wskaźniki realizacji zadań

Liczba przygotowanych i zrealizowanych zadań i przedsięwzięć profilaktycznych, liczba osób którym udzielono świadczeń zdrowotnych, liczba osób korzystających z poszczególnych form pomocy.

VII. Sprawozdawczość

Informacje z realizacji wykonanych zadań przekazywać będzie Referat Oświaty, Kultury, Sportu i Zdrowia, w wyznaczonym terminie, do Ministerstwa Zdrowia lub wskazanego przez Ministra podmiotu.

VIII. Oczekiwane efekty

W wyniku realizacji założonych celów, przewiduje się, że zostaną osiągnięte następujące rezultaty:

- wzrosnie skuteczność w przeciwdziałaniu chorobom psychicznym,
- nastąpi wzrost świadomości społeczeństwa na temat funkcjonowania osób z zaburzeniami psychicznymi,
- wzrosnie świadomość społeczna w zakresie radzenia sobie z trudnymi sytuacjami,
- podniesie się poziom wiedzy społeczeństwa o zdrowiu psychicznym,
- zostaną zaszczepione wśród społeczeństwa, szczególnie wśród dzieci i młodzieży szkolnej, właściwe zachowania prozdrowotne,
- zwiększy się zasięg przeciwdziałania rozwojowi chorób psychicznych w rodzinie, w szkole i środowisku w tym zwrócenie szczególnej uwagi na problemy adaptacyjne, rodzinne, rówieśnicze.

